

Projectbureau Grensmaas
Postbus 36
6120 AA BORN

Ons kenmerk DOC-00075653
Zaaknummer 2020-202413
Bijlage(n)

Maastricht 30 juni 2020
Verzonden 30 juni 2020

Besluit van Gedeputeerde Staten van Limburg

Gedeputeerde Staten hebben op 25 maart 2020 een aanvraag, aangevuld op 25 juni 2020, om ontheffing van de verbodsbepalingen als bedoeld in artikel 3.5 tweede en vierde lid Wet natuurbescherming (Wnb) ontvangen van het Projectbureau Grensmaas voor het Grensmaasproject deellocaties Maasband en Urmond-Zuid.

Het betreft het deel van de Grensmaas ter hoogte van Maasband en verder noordelijk tot aan de beek de Ur, in de gemeente Stein.

De aanvraag is geregistreerd onder zaaknummer 2020-202413.

Gedeputeerde Staten van Limburg besluiten, gelet op artikel 3.8 Wnb, en gelet op de overwegingen die zijn opgenomen in deze ontheffing:

1. aan aanvrager ontheffing te verlenen. Deze ontheffing wordt verleend in het kader van het Grensmaasproject, deellocaties Maasband en Urmond-zuid..
2. dat ontheffing wordt verleend van de volgende verboden handelingen:
  - het opzettelijk verstoren van de bever (*Castor fiber*), artikel 3.5, tweede lid, Wnb;
  - het beschadigen of vernielen van de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de bever (*Castor fiber*), artikel 3.5, vierde lid, Wnb;
3. dat aan deze ontheffing de in hoofdstuk 2 vermelde voorschriften verbonden zijn;
4. dat deze ontheffing wordt verleend voor de periode 1 augustus 2020 t/m 31 december 2024;

5. dat de aanvraag en de bijbehorende stukken ontvangen op 25 maart 2020, aangevuld op 25 juni 2020, deel uitmaken van deze ontheffing, behoudens en voor zover daarvan bij dit besluit niet wordt afgeweken.

Gedeputeerde Staten van Limburg
namens dezen,

drs. M.G.P.I. Arts
clustermanager Vergunningen, Toezicht en Handhaving
team Vergunningen

1.1 Afschriften

Een afschrift van dit besluit is verzonden aan:
Gemeente Stein, Postbus 15, 6170 AA Stein
Omniverde BV, Kortestraat 20, 6101 HS Echt

1.2 Rechtsbescherming

Als dit besluit uw belang rechtstreeks raakt en u het met de inhoud van dit besluit niet eens bent, kunt u bezwaar maken. U moet dan binnen zes weken na de dag waarop dit besluit is verzonden een bezwaarschrift indienen. Op deze procedure is de Algemene wet bestuursrecht van toepassing. Het bezwaarschrift moet worden ondertekend en moet ten minste bevatten: de naam en het adres van de indiener, de datum, een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht alsmede de redenen van het bezwaar (motivering). Het bezwaarschrift moet worden gericht aan: Gedeputeerde Staten van Limburg, Juridische Zaken en Inkoop, team Rechtsbescherming, Postbus 5700, 6202 MA Maastricht. Voor meer informatie verwijzen wij u naar www.limburg.nl. Het indienen van een bezwaarschrift heeft geen schorsende werking. Als u een bezwaarschrift heeft ingediend, dan kunt u tevens een verzoek tot het treffen van een voorlopige voorziening indienen bij de Voorzieningenrechter van de Rechtbank Limburg, locatie Roermond, Sector Bestuursrecht, Postbus 950, 6040 AZ Roermond. Voor meer informatie verwijzen wij u naar www.rechtspraak.nl.

1.3 Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking na toezending of uitreiking aan de belanghebbende(n) tot wie het besluit is gericht, onder wie begrepen de aanvrager.

Indien de voorzieningenrechter positief beslist op een verzoek tot het treffen van een voorlopige voorziening als bedoeld in artikel 8:81 van de Awb, wordt de werking van het onderhavige besluit geschorst.

2 Voorschriften

Algemeen

1. De ontheffing wordt slechts voor de in hoofdstuk 1 genoemde soorten en beschreven handelingen verleend.
2. Deze ontheffing geldt alleen voor de activiteiten die conform de aanvraag worden uitgevoerd, voor zover in deze ontheffing zelf niet anders is aangegeven.
3. De ontheffing geldt voor het plangebied Grensmaas, deelgebieden Maasband en Urmond-Zuid in Stein, zoals opgenomen in paragraaf 4.2 (figuren 1a en 1b).
4. De ontheffinghouder dient direct contact op te nemen met de Provincie Limburg indien bij het uitvoeren van werkzaamheden andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen of andere handelingen als bedoeld in voorschrift 1 noodzakelijk zijn.
5. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een afschrift van deze ontheffing op de locatie van de activiteiten aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouder of opsporingsambtenaar.
6. De ontheffinghouder dient de start van de werkzaamheden uiterlijk vijf werkdagen voor die tijd digitaal bij ons te melden. Het meldingsformulier Wet natuurbescherming¹ vindt u op www.limburg.nl/vergunningen (klik op Wet natuurbescherming, beschermde soorten, ontheffing).

Specifiek

7. Met inachtneming van onderstaande voorschriften dienen de maatregelen uitgevoerd te worden zoals beschreven in hoofdstuk 4 van het bij de aanvraag gevoegde Activiteitenplan deellocaties Maasband en Urmond-Zuid (Grensmaasproject) Onderbouwing aanvraag ontheffing Wet natuurbescherming met betrekking tot bever. OmniVerde BV/Bureau Sprink d.d. 20 december 2019.
8. De maatregelen zoals opgenomen in het activiteitenplan en de voorschriften van dit besluit worden uitgewerkt in een ecologisch werkprotocol, dat altijd op de locatie aanwezig is en waarmee het uitvoerende personeel bekend is
9. Zolang nog bevers in een burcht of oeverhol aanwezig zijn zullen binnen 20 meter van deze burcht/oeverhol geen werkzaamheden plaatsvinden.
10. In de periode september-april, maar in ieder geval buiten de broedperiode van aanwezige vogels, wordt de vegetatie verwijderd
11. Als de bevers de verblijfplaats nog niet uit eigener beweging hebben verlaten, zullen ingangen versperd worden. Dit gebeurt alleen als een burcht/oeverhol op dat moment niet als kraamlocatie in gebruik is. Zonodig wordt het dichtzetten van ingangen herhaald.

---

¹ Alleen als u niet digitaal kunt melden, stuurt u de melding per post naar: Provincie Limburg, Postbus 5700, 6202 MA Maastricht.

12. Als twee weken lang de ingangen niet opnieuw zijn opengemaakt wordt de burcht/oeverhol als verlaten beschouwd en vergraven
13. Burchten en oeverholen die niet ongeschikt gemaakt kunnen worden, of waarvan niet met zekerheid kan worden vastgesteld dat ze verlaten zijn, worden onder ecologische begeleiding gefaseerd ontmanteld en/of vergraven. Dit gebeurt uitsluitend buiten de kraamperiode en gedurende het ontmantelen/vergraven blijft altijd een vluchtweg intact..

Overige

14. De werkzaamheden dienen te worden uitgevoerd in afstemming met een deskundige op het gebied van de soorten waarvoor ontheffing is verleend.
Onder een deskundige wordt verstaan:
  - a. een inhoudelijke medewerker op het gebied van soorten bij een ecologisch adviesbureau of;
  - b. een persoon die beschikt over een afgeronde hbo- of universitaire opleiding met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie of;
  - c. een persoon die beschikt over een afgeronde mbo-opleiding soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten of;
  - d. een persoon die beschikt over een door ervaring opgedane gelijkwaardig niveau of;
  - e. een persoon die zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en werkzaam of aangesloten is bij een Nederlandse beschermingsorganisatie of;
  - f. een persoon die zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de monitoring en/of bescherming van soorten.
15. Indien blijkt dat de in de ontheffing gestelde termijn niet voldoende is om de werkzaamheden waarop de ontheffing betrekking heeft uit te voeren, dient minimaal 8 weken voor het verstrijken van deze termijn, een verzoek tot verlenging van de ontheffing ingediend te worden.

3 Procedure

3.1 Aanvraag

Op 20 december 2019 is namens het projectbureau Grensmaas bij de Rijksdienst Voor Ondernemend Nederland (RVO) een ontheffing aangevraagd voor de volgende in de Wnb verboden handelingen:

- het opzettelijk verstoren van de bever (*Castor fiber*), artikel 3.5, tweede lid, Wnb;
- het beschadigen of vernielen van de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de bever (*Castor fiber*), artikel 3.5, vierde lid, Wnb;

De aanvraag bestaat uit de volgende stukken:

- Aanvraagformulier ontheffing soortenbescherming d.d. 20 december 2019;
- Activiteitenplan deellocaties Maasband en Urmond-Zuid (Grensmaasproject) Onderbouwing aanvraag ontheffing Wet natuurbescherming met betrekking tot bever. OmniVerde BV/Bureau Sprink d.d. 20 december 2019.
- Notitie beantwoording vragen bijgevoegd bij email van Omniverde d.d. 25 juni 2020.

3.2 Bevoegd gezag

De handelingen worden in zijn geheel verricht in de provincie Limburg. Gelet op artikel 1.3 Wnb en artikel 3.8 Wnb is ons college het bevoegd gezag voor het verlenen van de ontheffing. Op 25 maart 2020, is de aanvraag derhalve door RVO doorgestuurd naar de Provincie Limburg

3.3 Voorbereidingsprocedure

Dit besluit is voorbereid met de reguliere voorbereidingsprocedure als beschreven in titel 4.1 van de Awb. Van het besluit wordt mededeling gedaan via de internetsite <https://zoek.officiëlebekendmakingen.nl> (klik dan op officiële bekendmakingen).

Wij hebben gebruik gemaakt van de mogelijkheid om de beslistermijn van 13 weken te verlengen met 7 weken overeenkomstig artikel 5.1, tweede lid van de Wnb.

3.4 Contact

Indien u vragen heeft over dit besluit kunt u contact opnemen met mevrouw Y. de Man, e-mail yhh.de.man@prvlimburg.nl of telefonisch via +31 (0)43 389 99 99.

4 Overwegingen

De Wet natuurbescherming bevat regels voor het behoud van de biologische diversiteit en de bescherming van kwetsbare dier- en plantensoorten en hun natuurlijke leefomgeving. Enerzijds is Nederland hiertoe gehouden op grond van internationale verdragen en Europese richtlijnen. De Wet natuurbescherming kent daarom beschermingsregels voor soorten die onder de Europese Vogelrichtlijn zijn beschermd (Vogelrichtlijnsoorten) in paragraaf 3.1, en voor soorten die middels de Europese Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern en Bonn bescherming genieten (Habitatrichtlijnsoorten) in paragraaf 3.2. Anderzijds voorziet paragraaf 3.3 van de wet in regels voor een limitatief aantal soorten waarvan de bescherming niet internationaalrechtelijk is geregeld, maar waartoe de nationale wetgever op eigen initiatief heeft besloten (andere soorten).

Deze drie beschermingsregimes kennen elk eigen verbodsbepalingen en voorwaarden voor ontheffing van de verboden.

Deze aanvraag heeft betrekking op het beschermingsregime voor Habitatrichtlijnsoorten.

4.1 Habitatrichtlijnsoorten

Een ontheffing van de bovengenoemde verbodsbepalingen kan worden verleend als aan elk van de volgende voorwaarden, zoals opgenomen in artikel 3.8, vijfde lid, Wnb is voldaan:

- er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
- de handeling is nodig in het kader van een of meer van de in bovengenoemde artikelen genoemde belangen;
- er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Een toetsing aan deze aspecten heeft plaatsgevonden, en is beschreven in paragraaf 4.3.

4.2 Omschrijving aanvraag

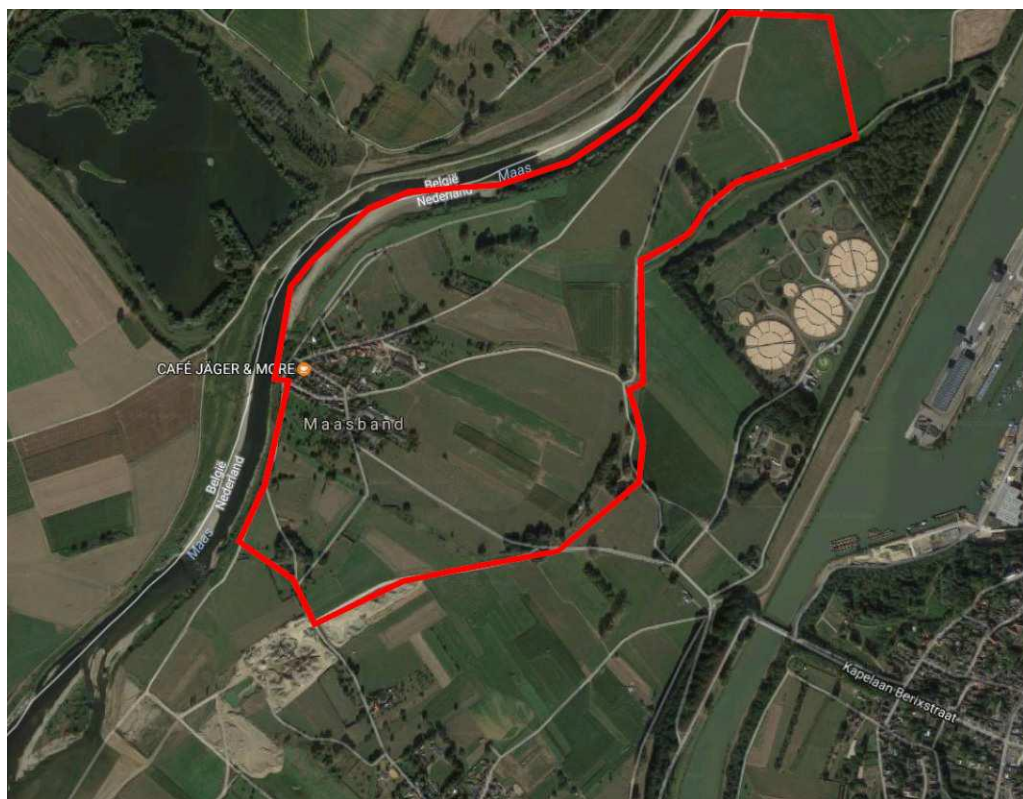
In het Grensmaasproject worden de doelstellingen hoogwaterbescherming, grindwinning en natuurontwikkeling gecombineerd. De bever is een van de soorten waarvoor dit Natura 2000 gebied als beschermingszone is aangewezen en het Grensmaasproject is onderdeel van het beheerplan.

In het deelgebied Maasband wordt een nevengeul gegraven met weerdverlaging aan weerszijden. In het aangrenzende deelgebied Urmond-Zuid wordt de stroomgeul van de Maas verbreed, gecombineerd met plaatselijk weerdverlaging en maaiveldverhoging. De uitvoering staat gepland voor de periode 2022-2024.

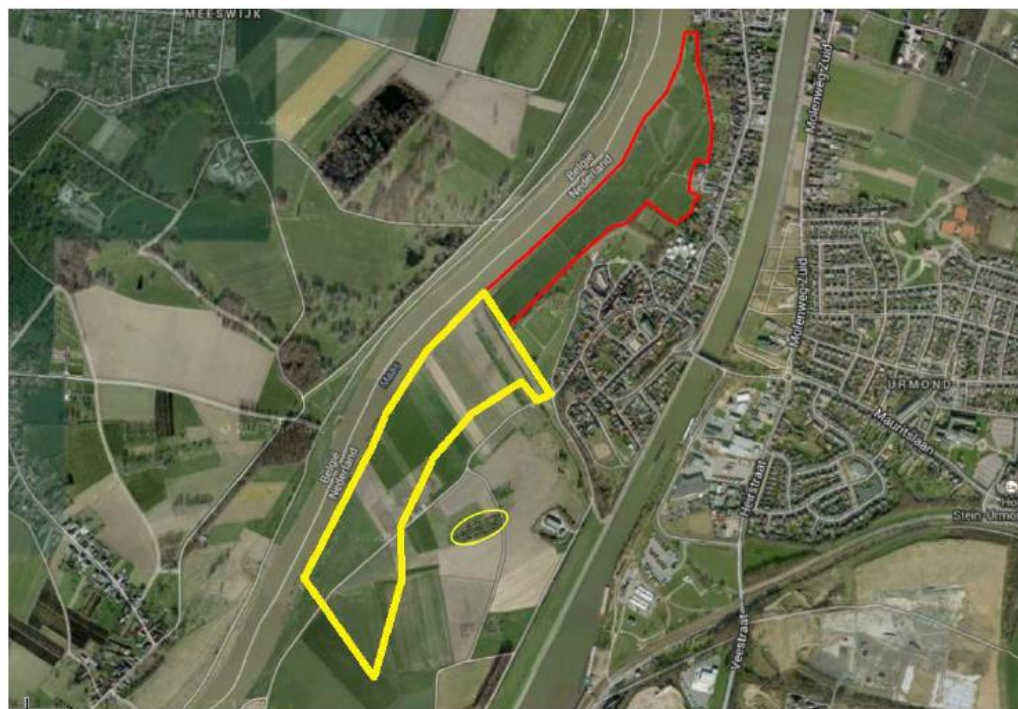
In de laatste jaren hebben zich bevers in het werkgebied gevestigd, ondanks dat het leefgebied niet optimaal is. De burchten en oeverholten die zij gemaakt hebben bevinden zich in zones die vergraven gaan worden. De dieren zullen dus tijdelijk een andere verblijfplaats moeten zoeken.

Als de werkzaamheden zijn afgerond vormt het gebied een geschikte leefomgeving voor de bever en andere soorten.

Figuur 1a: deelgebied Maasband

Figuur 1b: deelgebied Urmond-Zuid (geel)

4.3 Bever

4.3.1 Andere bevredigende oplossing

Voor de Grensmaas heeft in het verleden een belangenafweging plaatsgevonden die geleid heeft tot diverse deelprojecten, waarvan de meesten al geruime tijd in uitvoering zijn. Het project is zodoende locatiegebonden.

Een van de doelen van het project was het gebied aantrekkelijk te maken voor de bevers, die in het begin van het Grensmaasproject net bezig waren aan een terugkeer in Nederland. Sindsdien is de populatie langs de Maas dusdanig toegenomen dat ook minder optimale gebieden inmiddels als territorium bezet zijn. Zo ook de deelgebieden Maasband en Urmond-Zuid, waar sinds kort bevers aanwezig blijken te zijn. Gedurende de werkzaamheden in deze deelgebieden moeten de bevers een ander heenkomen zoeken, omdat de burchten en oeverholten vergraven gaan worden.

De deelprojecten van het Grensmaasproject hangen met elkaar samen. Zo wordt de dekgrond die bij Maasband vrijkomt, gebruikt om de grindafgraving in het aangrenzende deelgebied Meers aan te vullen. Vanwege de logistieke samenhang en de omvang van het grondverzet is het niet mogelijk om binnen het deelproject een fasering aan te brengen waarbij verblijven pas vergraven worden als elders leefgebied gereed is. Wel is er een fasering tussen de deelprojecten. Daardoor kunnen dieren uit Maasband en Urmond-Zuid terecht in reeds opgeleverde terreinen elders langs de Grensmaas. Ook aan de Belgische kant van de Maas is nog ruimte voor nieuwe territoria.

Het activiteitenplan voor de werkzaamheden bij Maasband en Urmond-Zuid beschrijft een werkwijze die de bever zoveel mogelijk ontziet, maar het noodzakelijk maakt dat ze tijdelijk hun leefgebied moeten verlaten.

Door de gekozen inrichting, werkwijze en planning wordt schade aan de bever zoveel mogelijk voorkomen.

Voor de handelingen, waarop de aanvraag betrekking heeft, bestaat geen andere bevredigende oplossing.

4.3.2 Belang

De ontheffing is aangevraagd op basis van het volgende belang:

- In het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

De directe aanleiding voor het Grensmaasproject werd gevormd door de overstromingen in 1993 en 1995. Het vormt onderdeel van het Deltaplan Grote Rivieren dat de veiligheid tegen overstromingen moet vergroten. Tevens is het Grensmaasproject onderdeel van het beheerplan voor dit Natura-2000 gebied, dat een speciale beschermingszone vormt voor verschillende soorten, waaronder de bever.

Het bovenstaande belang weegt in dit geval zwaarder dan het ecologische belang van de bevers die nu in het werkgebied verblijven.

4.3.3 Staat van instandhouding

Zoals onder 4.3.1 beschreven, is de populatie bevers langs de Maas sinds de start van het Grensmaasproject sterk toegenomen. De bevers worden slechts gedurende de werkzaamheden uit het werkgebied geweerd en kunnen in de omgeving gemakkelijk een ander leefgebied vinden. Het is zeer waarschijnlijk dat na de herinrichting zich weer opnieuw bevers in het gebied vestigen.

Met de handelingen, waarop de aanvraag betrekking heeft, wordt dan ook geen afbreuk gedaan aan het streven de populatie van de bever in het natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

4.4 Conclusie

4.4.1 Habitatrichtlijnsoorten

Het toetsingskader dat betrekking heeft op het beschermen van Habitatrichtlijnsoorten biedt ten aanzien van de bever voldoende gronden voor ontheffingverlening van de verbodsbepalingen als opgenomen in artikel 3.5, Wnb.

4.4.2 Overige en zorgplicht

Het is mogelijk dat in het plangebied andere dan uit de onderzoeken gebleken, beschermde soorten voorkomen. In dat geval is mogelijk toch sprake van een overtreding van een of meer verbodsbepalingen van paragraaf 3.1, 3.2 en/of 3.3 Wnb.

Bij (mogelijke) overtreding van verboden waarvoor bij dit besluit geen ontheffing is verleend, dient bij het bevoegd gezag een (aanvullende) ontheffing te worden aangevraagd.

Onverminderd een vrijstelling, gedragscode of ontheffing dient altijd de wettelijke zorgplicht als bedoeld in artikel 1.11 Wnb voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving in acht te worden genomen.